

249 Rochester Street, Ottawa, ON K1R 7M9 CANADA
Tel.: (613) 230-8282; Fax: (613) 230-8281; Email: vietfederation@yahoo.ca
Website: www.vietfederation.ca

Ngày Việt Nam tại Quốc Hội Canada

Hội Thảo

35 năm nhìn lại: Việt Nam dưới chế độ Cộng Sản
28-4-2010

Bối cảnh chung

1. Dẫn nhập

Tài liệu này nhằm cung cấp những dữ kiện làm bối cảnh cho một số vấn đề được đưa ra thảo luận trong một cuộc hội thảo do Liên Hội Người Việt Canada tổ chức vào ngày 28 tháng 4, 2010, nhân dịp tưởng niệm 35 năm ngày Sài Gòn thất thủ, với chủ đề *35 năm nhìn lại: Việt Nam dưới chế độ Cộng Sản*.

Để tóm lược, chúng tôi chỉ nêu ra những sự kiện cốt yếu. Muốn có thêm chi tiết, quý vị có thể xem các bài thuyết trình trong cuộc hội thảo.

2. Quan hệ giữa Canada và Việt Nam

Canada và Việt Nam đã có quan hệ lịch sử lâu dài. Kể từ khi Canada là một thành viên trong Ủy Ban Quốc Tế kiểm soát việc thi hành hai hiệp định: Hiệp định Geneva năm 1954, chia đôi Việt Nam thành 2 miền, miền Bắc Cộng Sản và miền Nam Quốc Gia; và sau đó là Hiệp định Paris năm 1973, mở đường cho Hoa Kỳ rút khỏi Việt Nam.

Ngoài nhiệm vụ kể trên, Canada còn cung cấp viện trợ giúp Việt Nam phát triển, trước hết là Kế Hoạch Colombo giúp Việt Nam Cộng Hòa, và sau đó là viện trợ song phương cho Cộng Hoà Xã Hội Chủ Nghĩa Việt Nam hiện nay.

Năm 2009, Việt Nam là một trong 20 quốc gia được Canada tuyển chọn để đặc biệt lưu ý, trong chương trình viện trợ hữu hiệu¹. Theo CIDA (Cơ Quan Viện Trợ Phát Triển Quốc Tế), viện trợ của Canada cho Việt Nam nhằm vào hai lãnh vực sau:

- An toàn thực phẩm: Canada đã trợ giúp kỹ thuật và dịch vụ cho nông dân và cơ quan chính quyền để cải thiện việc sản xuất, kỹ thuật thu hoạch, an toàn thực phẩm, và chất lượng thực phẩm;

- Tăng trưởng kinh tế: hỗ trợ việc canh tân luật pháp và chính sách, cũng như việc thay đổi các định chế cần thiết cho việc mở mang thị trường, và củng cố việc phát triển những cơ sở tiểu thương nông nghiệp. Ngoài ra, CIDA còn giúp đỡ việc nâng cao tay nghề của công nhân bằng cách giúp họ có cơ hội được huấn luyện về kỹ thuật và nghề nghiệp.

Trong tài khóa 2007-2008, Canada viện trợ cho Việt Nam khoảng 44,4 triệu Gia kim (GK).

3. Quan hệ thương mại giữa Canada và Việt Nam

Việt Nam, với dân số 86 triệu người, đã trở thành đối tác thương mại quan trọng của Canada. Năm 2009, xuất cảng của Canada sang Việt Nam lên tới 206 triệu GK, trong đó 50% là các sản phẩm như phân bón, ngũ cốc, nồi súp-de, dụng cụ máy móc, thịt và phụ phẩm của thịt. Về nhập cảng, đồ đạc bàn ghế, giày dép, vải dệt, trang phục, và quần áo đan, móc chiếm hơn 50% tổng trị giá nhập cảng 1.053 triệu GK².

4. Tình trạng kinh tế, xã hội

Việt Nam có nguồn tài nguyên phong phú, lực lượng lao động trẻ, cần mẫn, và phong cảnh nên thơ, rất hấp dẫn đối với đầu tư ngoại quốc. Nhờ vậy mà tổng sản lượng quốc gia tính theo đầu người từ 402 MK năm 2000 đã tăng lên tới 1.052 MK, năm 2009³. Đây là mức tăng trưởng khá nhanh, ngay cả khi tính thêm yếu tố lạm phát. Tuy nhiên, Việt Nam vẫn chưa thoát khỏi những sự kiềm chế của hệ thống kinh tế Cộng Sản trong đó xí nghiệp quốc doanh vẫn còn là thành phần quan trọng. Khẩu hiệu "Phát triển kinh tế theo đường hướng xã hội chủ nghĩa" dường như chẳng giúp được gì. Như vậy, không có gì ngạc nhiên tại sao một quốc gia như thế mà vẫn nghèo hơn những nước láng giềng, không phải chịu gánh nặng lịch sử của chế độ Cộng Sản, như Mã Lai (7.496MK), Thái Lan (2.972 MK), Nam Dương (2.224 MK), và Phi Luật Tân (1.721 MK).

Dựa trên chỉ số phát triển con người (Human Development Index) của Liên Hiệp Quốc, ngoài lợi tức đầu người, còn tính thêm các yếu tố khác, như: tuổi thọ trung bình lúc sơ sinh, tỷ lệ biết chữ của người lớn, và trình độ học vấn, vào năm 2009 Việt Nam bị xếp hạng thấp thứ 116 trên 182 quốc gia được thẩm lượng⁴. Điều này cũng không có gì đáng ngạc nhiên, vì tất cả quyền lực kinh tế thực sự đều nằm trong tay những người có liên hệ với Đảng Cộng Sản, và vì hệ thống luật pháp thiếu minh bạch và nạn tham nhũng vô cùng trầm trọng. Transparency International (Minh Bạch Quốc Tế) là một tổ chức quốc tế có uy tín chuyên phanh phui tham nhũng khắp thế giới, năm 2009, đã xếp Việt Nam hạng thứ 120 trong số 180 quốc gia được thẩm lượng, còn tệ hơn cả những nước như Zambia, Gabon, Algeria, Ai Cập, và Nam Dương⁵.

5. Diễn biến chính trị

Với chủ nghĩa Cộng Sản thống trị Bắc Việt Nam từ 1945, và được áp đặt trên toàn quốc kể từ năm 1975, Việt Nam trở thành một quốc gia độc đảng, và Đảng Cộng Sản nắm toàn quyền cai trị đất nước. Sau 35 năm thống nhất đất nước bằng võ lực, đảng Cộng Sản đến nay vẫn tiếp tục nắm giữ độc quyền chính trị. Họ rất sợ các phong trào đối kháng ngày càng thêm mạnh, nhờ vào sự thông tin nhanh chóng, và việc phổ biến quan điểm về chính trị dễ dàng trên hệ thống liên

mạng Internet. Nhà cầm quyền Cộng Sản Việt Nam (CSVN) đã đối phó bằng cách liên tục xách nhiễu, bắt giam những người đối kháng, và đồng thời thẳng tay đàn áp tôn giáo.

Tháng 3, 2010 vừa qua, do áp lực quốc tế, nhà cầm quyền CSVN tạm thời tha Linh mục Nguyễn Văn Lý - vị lãnh đạo chống chế độ kiên cường nhất - để về nhà trị bệnh. Luật sư Lê Thị Công Nhân - một người trẻ dân thân, đã can đảm đòi hỏi cải tổ chính trị, thường xuyên bị xách nhiễu, và bị giam trong tù 3 năm - cũng được phóng thích, sau khi mãn hạn án tù^{6,7,8}.

Ngoài Linh mục Lý và Luật Sư Lê Thị Công Nhân còn rất nhiều tù nhân lương tâm vẫn bị quản thúc tại gia, như Hoà Thượng Thích Quảng Độ thuộc Giáo Hội Phật Giáo Việt Nam Thống Nhất; nhiều người còn bị giam trong tù, như Cựu Đại Tá Quân Đội Nhân Dân Trần Anh Kim, chuyên viên tin học Nguyễn Tiến Trung, nhà văn Trần Khải Thanh Thủy, Luật sư Lê Công Định, thương gia Trần Huỳnh Duy Thức và Lê Thăng Long, tác giả trang blog Điều Cày Nguyễn Hoàng Hải, và nhà văn Phạm Thanh Nghiên, v.v.^{9,10,11,12}

Tại Việt Nam, tôn giáo không được tôn trọng. Năm ngoái, nhà cầm quyền CSVN đã tịch thu sở đất của nhà thờ Thiên Chúa Giáo Thái Hà, gần Hà Nội, sau đó, họ cho ủi xấp Thánh đường nhà thờ Tam Toà ở Đồng Hới, để làm công viên^{13,14}.

Ngày 13 tháng 9, 2009, họ dùng lực lượng cảnh sát đuổi các học sinh ra khỏi các lớp dạy giáo lý của giáo xứ Loan Lý ở Huế, để chiếm đoạt ngôi trường này. Ngày 27 tháng 9, họ trục xuất các tăng, ni ra khỏi Thiền viện Bát Nhã thuộc tỉnh Lâm Đồng^{15,16}.

Gần đây hơn, nhà cầm quyền Cộng Sản Việt Nam ra lệnh cho lực lượng cảnh sát đến thôn An Phú thuộc Hà Nội, triệt hạ cây Thánh giá trên đỉnh đồi đã tồn tại trên 100 năm nay. Khi giáo dân thuộc khu Đồng Chiêm cương quyết bảo vệ Thánh giá, họ liền bị đánh đập tàn nhẫn; một số người đã bị công an bắt đem đi¹⁷.

Những biến cố kể trên chứng tỏ nhà cầm quyền Cộng Sản Việt Nam đã coi thường sự phẫn nộ của thế giới, vẫn tiếp tục chính sách đàn áp các tổ chức tôn giáo và những hoạt động đối kháng chính trị, dù là bất bạo động.

6. Hoạt động phá rối mạng Internet

Theo bản tin ngày 31 tháng 3, 2010 của đài phát thanh BBC, công ty Google cho biết nhu liệu phá hoại đã được dùng để rình mò theo dõi hàng chục ngàn người Việt Nam sử dụng trang mạng¹⁸.

Công ty này cho biết các cuộc tấn công trên mạng dường như nhắm vào những người chống đối việc khai thác mỏ bauxit ở Việt Nam. Sự phá hoại lần này tuy có gây tổn thất nhưng kém tính vi so với cuộc tấn công mới đây nhắm vào đầu não của công ty Google trong cuộc tranh tụng với Trung Quốc. Dù sao, công ty bảo vệ an toàn máy vi tính McAfee khuyến cáo là những kẻ xâm nhập có thể đã có dính líu đến Nhà nước Việt Nam.

Ông Neel Mehta trong nhóm bảo vệ an toàn của công ty Google nói rằng nhu liệu phá hoại (malware) được sử dụng đã gây nhiễm cho máy vi tính của hàng chục ngàn người trên thế giới.

Chúng tự động xâm nhập khi người sử dụng máy vi tính hạ tải (download) bộ chữ đánh tiếng Việt. Rồi họ sử dụng những máy vi tính bị nhiễm để lấy cắp những dữ kiện của người chủ máy, hoặc ngăn chặn các trang mạng có những "thông điệp đối kháng chính trị". Ông Mehta nói thêm "Những cuộc tấn công này, nói trắng ra, là nhằm ngăn chặn việc chống đối công cuộc khai thác mỏ dầu-xít ở Việt Nam, một vấn đề đang được tranh luận rất gay gắt." Đài BBC bình luận thêm "Việc khai mỏ đã gây nên phong trào chống đối vì nỗi lo môi sinh bị phá hoại".

7. Mất lãnh thổ

Trong khi các quốc gia trên thế giới thêm muốn địa vị Việt Nam, vì tiềm lực kinh tế đầy hứa hẹn, thì Việt Nam càng ngày càng thân phục Trung Quốc, nước láng giềng khổng lồ phương Bắc, và là quốc gia viện trợ chủ yếu trong cuộc chiến Việt Nam. Từ 1999, Việt Nam đã để mất nhiều lãnh thổ và lãnh hải vào tay Trung Quốc. Nhiều ngư dân Việt Nam đã bị những "tàu lạ" gây hấn, bắt giữ, thậm chí giết hại, khi họ đang đánh cá trên biển Nam Hải, mà không được chính phủ của họ bảo vệ^{19,20}

8. Kết luận

Cuộc chiến Việt Nam đã chấm dứt cách đây 35 năm, sau khi người Mỹ rút khỏi Việt Nam. Thế hệ những người trẻ đã trưởng thành. Thế hệ này không phải trải qua những đau khổ vì chiến tranh mà cha anh họ thuộc cả hai phe đối nghịch đã phải gánh chịu. Họ cũng không có kinh nghiệm gì về những sự tàn bạo của chế độ Cộng Sản đối với dân tộc trong lịch sử cận đại của đất nước. Tuy nhiên, qua hệ thống thông tin trên mạng Internet, họ càng ngày càng biết rõ nhân dân tại nhiều quốc gia trên thế giới được sống trong tự do, dân chủ như thế nào, và họ đã những suy nghĩ về chính bản thân. Do đó, nhiều người trong số họ đã lên tiếng đòi hỏi canh tân chính trị, mặc dù luôn luôn chủ trương tranh đấu trong hoà bình, nhưng rồi cũng bị bắt giam. Phần thuyết trình trong hội thảo sẽ cho ta thấy rõ hơn những chuyện này.

Sự xuất hiện của các phương tiện truyền thông tân tiến đã làm cho tuyên truyền mất dần hiệu lực, và gây ra không ít khó khăn cho chế độ chính trị nào còn muốn che đậy sự thật với quần chúng. Việt Nam không thể tránh khỏi quy luật này. Sớm hay muộn, đảng Cộng Sản Việt Nam cũng sẽ phải từ bỏ sự xiết chặt quyền lực; dân Việt rồi đây sẽ được vui hưởng tự do, dân chủ, vì đó là quyền của họ, giống như công dân các quốc gia văn minh trên thế giới. Chuyện này xảy ra càng sớm thì càng tốt cho tất cả mọi người.

Liên Hội Người Việt Canada

Ngày 15 tháng 4, 2010

vvv.vietfederation.ca

Tài liệu tham khảo

- ¹ Vietnam – Overview -Canadian International Development Agency (CIDA)
<http://www.acdi-cida.gc.ca/acdi-cida/ACDI-CIDA.nsf/eng/JUD-217143241-QWY>
- ² Canada's Merchandise Trade with Vietnam - Asia Pacific Foundation of Canada
<http://www.asiapacific.ca/statistics/trade/bilateral-trade-asia-product/canadas-merchandise-trade-vietnam>
- ³ List of countries by GDP (nominal) per capita
[http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_\(nominal\)_per_capita](http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_(nominal)_per_capita)
- ⁴ Human Development Report 2009 - Viet Nam - The Human Development Index - going beyond income
http://hdrstats.undp.org/en/countries/country_fact_sheets/cty_fs_VNM.html
- ⁵ Corruption Perceptions Index 2009 – Transparency International
http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi/2009/cpi_2009_table
- ⁶ *Father Thadeus Nguyen Van Ly at Vietnam's Kangaroo Court - PHIÊN TÒA Ô NHỰC 30/3/2007*
<http://www.youtube.com/watch?v=9xA6s5r-W8U>
- ⁷ *Vietnam releases dissident priest Nguyen Van Ly* – BBC News March 15, 2010
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/8569304.stm>
- ⁸ *Vietnam: Blogger arrested just three days after completing jail term* - International News Safety Institute (INSI)
http://www.newssafety.org/index.php?option=com_content&view=article&id=18242:vietnam-blogger-arrested-just-three-days-after-completing-jail-term&catid=107:south-asia-media-safety
- ⁹ *Nguyen Van Dai and Le Thi Cong Nhan Viet Nam* - Amnesty International
<http://www.amnesty.org/en/individuals-at-risk/write-for-rights/tw-hrds>
- ¹⁰ *Vietnam's new breed of dissidents* By Nga Pham BBC Vietnamese Service
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/8471723.stm>
- ¹¹ *Vietnam jails democracy activist Pham Thanh Nghien* – BBC News January 29, 2010
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/8486647.stm>
- ¹² *Vietnam jails dissident writer over attack* – BBC News February 5, 2010
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/8500462.stm>
- ¹³ *Hanoi's Thai Ha church attacked* - CathNews November 17-21 2008
<http://www.cathnews.com.au/article.aspx?aeid=10221>
- ¹⁴ *Vietnam detains 14 over church rebuilding attempt* - Jul 22, 2009
<http://in.reuters.com/article/worldNews/idINIndia-41222920090722>
- ¹⁵ *Loan Ly police chase children from catechism class* by Thuy Dung www.asianews.it September 17/2009
<http://www.asianews.it/index.php?l=en&art=16349&size=>
- ¹⁶ *Attack on a Vietnam monastery* – BBC News August 4, 2009
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/8168200.stm>
- ¹⁷ *Dong Chiem situation worsens: Hanoi archdiocese* - CathNews Asia January 26, 2010

<http://www.cathnewsasia.com/2010/01/26/dong-chiem-situation-worsens-hanoi-archdiocese/>

¹⁸ *Google says Vietnam mine opponents under cyber attack* - BBC News

<http://www.googlecommunity.com/forum/google-news/75150-google-says-vietnam-mine-opponents-under-cyber-attack-bbc-news.html>

¹⁹ *Vietnam quiet on China border deal* By Nga Pham BBC News

<http://news.bbc.co.uk/2/hi/7806991.stm>

²⁰ *China rift opens in Vietnam* By Duy Hoang - Asia Times Online

http://www.atimes.com/atimes/Southeast_Asia/KA14Ae01.html